

PESMI

Aimé Césaire

ZATISJE

Čas greha bo seveda tak ko da ga ni
Vrata se bodo vdala navalu valovja
orhideje bodo pognale svoje mile silovite izmučene glave
skozi rešetke v parih prepletenih besedi
in vitice bodo pognale z dna svojega bedenja svetlo procesijo pijavk
in njihovo poljubljanje bo imelo tako moč
da se mu bo tako težko upirati kakor dišavam
iz slehernega peskovega zrna se bo porodil ptič
iz sleherne preproste rože se bo izvalil škorpijon
(zakaj čisto vse nastaja na novo)
trombe rosik bodo na ves glas oznanile uro
ko se bom odrekel svojim debelim z iglami posejanim ustnicam
v korist gibkemu mesovju aloe ki je še ni
izžarevanje neumnega mesa okoli bolečine se bo razlezlo vsepovsod
razlezlo brez zveze z dvolupinastim vdorom zajedalskih glist
medtem ko bodo lastovke rojene iz moje sline lepice
z algami ki jih prinašajo iz tebe porojeni valovi
krvavi mit nikoli zamrmrane minute

Z nadstropij stolpov molka bodo vzleteli jastrebi
noseč v kljunih cunje starega in za najine kosti
prenepokojnega mesa.

ZLI DUHOVI

Udaril sem po njenih nogah in rokah. V tistem hipu so se spremenile v železne tace, in te tace so imele mogočne kremplje, kremplji pa so bili pokriti z drobnimi, zelenimi in mehкими peresci, in vse to je bilo kot razločna in dobro pomerjena obleka. Iz neke misli na strah, naseljene v mojih možganih, se ji je rodil kljun, oborožen tako divje kot gobec ribe roparice. In žival se je pred mojimi očmi spremenila v ptico. Njen kot ura enakomeren korak je gospodovalno meril rdeči pesek, kakor da bi meril sveto njivo, ki se je rodila iz izdajalskega rečnega vala. In glava? Prav kmalu sem jo zagledal, bila je vsa iz prosojnega stekla, skozi katero je oko poganjalo drobceno in skrbno zloženo kolesje škripcev in ojníc, ki je kdaj pa kdaj v zelo presenetljivi igri batov izbrizgalo v čas nekaj kroma in živega srebra.

A že je bila žival nad mano.

Gorje! Bila je neranljiva.

Od dojk navzdol in po trebuhu pod vratom in po hrbtu je bila pokrita z nečim, kar je bilo videti kot perje, pa je bilo železje, ploščice poslikanega železa, ki so takrat, ko je plahutala s perutmi, da bi se otrešla dežja in krvi, odpirale pogled v prihodnost, tako prihodnost, da ji prav nobena stvar ne more spremeniti teka zatohlosti in žvenketanja žlic, ki jih stresajo bele roke potresa v zanikrnih košarah preveč nezdravega poletja.

PRI ZAPORNICAH PRAZNINE

Čisto v ospredju in vzdolž roba bežeč usahel, dremav potok, ki vali črno vulkansko kamenje. Čisto v ozadju prav nič spokojne stavbe porušeniñ gradov in razjedenih gora, in na njihovih komaj slutenih sencah se porajajo kače, vozovi in mačje oko vznemirljivih ozvezdij. In vse to je prečudna potica kresnic, ki je priletela v sivi obraz časa, je veliko melišče razbitih ikon in grobov uši, ki prebivajo v Saturnovi bradi. Na desni, ob luskinasti steni, pokriti s sijajnimi krili na križ razpetih metuljev, stoji prav čudna velikanska steklenica, katere dolgo dolgo zlato grlo srka iz oblakov kapljo krvi. Kar se mene tiče, me ne žeja več. Prijetno mi je misliti na svet, ki je šel na kose kot stara vreča za posušeno kokosovino, kot ogrlica črnega čarovnika, kot duh po pobiti divji svinji. Nič več me ne žeja. Vse glave so moje. Prijazno je biti prijazen kot jagnje. Prijazno je odpirati široke zapornice prijaznosti:

iz omajanega neba
iz raztreščenih zvezdá
iz molka, ki varuje
iz daljav onstran sebe prihajam k tebi
žena ki si pognala iz lepe drevesne beline
in so tvoje oči kot slabo zaceljene rane
ker te je sram da si bila rojena

Jaz prepevam, prepevam z glasom, ki se še ni rešil iz jecljanja prvin. Kako prijazno je biti kos lesa, zamašek, vodna kaplja v hudournih vodah konca in novega začenjanja. Kako prijazno je zadremati sredi razbitega srca stvari. Po ničemer me več ne žeja. Moj meč, skovan iz zobatega nasmeha morskih psov, je postal strašno odveč. Moj bojni kij je čisto očitno zastarel in čisto zanič. Dežuje. To je križanje sipin, to je štrena železja za ojačeni beton, to je neverjetno povezovanje nevidnega z vsakovrstnimi vrvmi, to je razraščanje sifilisa, to je diagram opi-

janjanja z žganjem, to je grafična upodobitev potresnega valovanja, to je zarota zajedalskih slakov, to je glava iz morečih sanj, nataknjena na konico sulice sredi množice, ki blazni po kruhu in miru.

Prihajam v krajino sinjih jezer. Prihajam v krajino žvepljenih jam.

Prihajam do svojih lijakastih ust, mar do njih še ni bilo truda dovolj? Kaj na odvržem? Vse, pri moji veri, vse. Čisto sem gol. Vse sem odvrigel. Svoj rodovnik. Svojo vdovo. Svoje tovariše. Zdaj čakam na kipenje, zdaj čakam na krst semenčic. Zdaj čakam na plahutanje kril velikega albatrosa-oplojevalca, ki naj me spremeni v novega človeka. Zdaj čakam na silni udarec, na vrtoglavo klofuto, ki me bo posvetila v viteza plutonskega reda. Zdaj čakam v najgloblji globini svojih znojnic na posvečeni vdor blagoslova.

In nenadoma se bregovi velikih rek razmaknejo

in to je kakor prijateljstvo divjih ptičjih oči

kakor izruh deviških gora sredi trušča in dima

nosen sem nosen s svojim obupom v naročju

nosen sem nosen s svojo lakoto v naročju in s svojim gnusom v ustih.

Oblegan sem. Evropa patroljira po mojih žilah kakor tropa zajedalskih črvov opolnoči. Če pomislite, da so jim njihove filozofije hotele dati moralo! Ta okrutni rod je pač ni prinesel.

Evropa, okrušek železa,

Evropa, tesni predor iz katerega se cedi krvava rosa,

Evropa, mrhovinasta Evropa,

Evropa, stara psica, Evropa, kočija za črve,

Evropa, olupljena tetovirana slika, Evropa, tvoje ime je hripavo kodakanje in tudi top udarec.

Razgrnil bom svoj robec, to bo zastava,

Oblekel se bom v najlepšo kožo,

Nataknil si bom lepe krempljaste tace.

Evropa,

za vse tisto sem, kar prši svojo nesramnost do neba, za vse, kar je zvesto in bratovsko, za vse, kar si upa biti večno novo, za vse, kar zna dajati svoje srce ognju, za vse, kar ima moč roditi se iz neizčrpnih življenjskih sokov, za vse, kar je spokojno in varno,

za vse, kar nisi ti,

Evropa,

preimenitno ime za pasjo figo.

Prevedla Radojka Vrančič